

Rendes bíróságok - Skócia

Figyelem: az oldal eredeti nyelvű változata [en](#) nemrég módosult. Az Ön által kiválasztott nyelvi változatot most készítik fordítónk.

Ez az oldal az Egyesült Királyság Skócia joghatósága alá tartozó területének rendes bíróságait ismerteti.

Rendes bíróságok – bevezetés

A Legfelsőbb Polgári Bíróságot (Court of Session), a Legfelsőbb Büntetőbíróságot (High Court of Justiciary), a rendőrbíróságokat (sheriff courts) és a békebíróságokat (justice of the peace courts) a [Skót Bírósági Szolgálat](#) (Scottish Courts Service – SCS) irányítja. A szolgálat független jogi személy, elnöke Skócia legfőbb bírója.

Skócia legfelsőbb bíróságai

Skócia legfelsőbb bíróságai a Legfelsőbb Polgári Bíróság (Court of Session) és a Legfelsőbb Büntetőbíróság (High Court of Justiciary).

Legfelsőbb Polgári Bíróság (Court of Session)

A Legfelsőbb Polgári Bíróság a polgári ügyekben legfelsőbb szinten eljáró skóciai bíróság, amely az edinburgh-i Parlamentben működik, fellebbviteli hatáskörben és jogvitákban eljáró polgári bíróságként. E jogviták kapcsolódhatnak követelésbehajtáshoz, továbbá kártérítési, családjogi és kereskedelmi ügyekhez.

Legfelsőbb Büntetőbíróság (High Court of Justiciary)

A Legfelsőbb Büntetőbíróság büntetőügyekben benyújtott fellebbezések és súlyos bűncselekmények kapcsán jár el. A tárgyalásokat bíró és esküdtszék előtt tartják.

Fellebbezési ügyekben a tárgyalásokat Edinburgh-ban tartják. Egyéb ügyekben a bíróságnak Edinburgh-ban, Glasgow-ban és Aberdeenben van állandó székhelye, de egész Skóciában több kisebb és nagyobb településen tartanak tárgyalásokat.

Rendőrbíróságok (Sheriff Courts)

Skócia jogi szempontból hat régióra oszlik, amelyeket rendőrbírósági kerületeknek (sheriffdom) neveznek. Minden rendőrbírósági kerületnek van egy főrendőrbírója (Sheriff Principal), aki azon felül, hogy polgári ügyekben fellebbviteli fórumként jár el, a rendőrbíróságok ügyeinek hatékony kezeléséért is felel.

A rendőrbírósági kerületeken belül összesen 49 rendőrbíróság működik, amelyek méretüket és szervezeti felépítésüket tekintve ugyan eltérőek lehetnek, ám ugyanazt a célt szolgálják.

Az ügyekben a rendőrbírónak (sheriff) nevezett bíró jár el. A rendőrbíróságok munkája három fő ügykörre, azaz polgári, büntető és hagyatéki ügyekre bontható, amelyekkel a helyi rendőrbíró hivatalnokai (sheriff clerk) és a hozzájuk tartozó személyi állomány foglalkozik.

Polgári ügyek

A legtöbb polgári ügy magánszemélyek és szervezetek egymás közötti jogvitáihoz kapcsolódik. A rendőrbíróságok háromféle ügygel foglalkoznak:

- hagyományos keresetekkel, amelyek házasság felbontására, gyermekekre, illetve 5000 GBP feletti pénzkövetelésekre /kártérítési igényekre vonatkoznak;
- egyszerűsített (sommás) ügyekkel, amelyek elsősorban bérletidő-tartozással, áruk szállításával, valamint 3000 és 5000 GBP közötti pénzkövetelésekkel kapcsolatosak;

- kis értékű követelésekkel, amelyekben kisebb jogviták megoldására (főképpen 3000 GBP alatti pénzkövetelések esetében) szintén egyszerűsített eljárást alkalmaznak. Ezekben az ügyekben jogtanácsos (solicitor) igénybevétele nincs szükség.

A rendőrbíróság ezen felül számos más polgári jogi kérelemmel és eljárással is foglalkozik, például a következőkkel:

- gyermekek örökbefogadása
- társaságok felszámolása
- nyomozás halálos kimenetelű balesetek ügyében
- csődeljárás

Büntetőügyek

A rendőrbírósági büntetőügyeket esküdtszéki vagy egyszerűsített eljárásban lehet tárgyalni. Arról, hogy egy adott ügyben melyik eljárást kell alkalmazni, az államügyész dönt.

Az **esküdtszéki eljárást** olyan súlyosabb ügyekben alkalmazzák, amelyekben a kiszabható büntetés meghaladhatja a tizenkét hónapos szabadságvesztést vagy a 10 000 GBP összegű pénzbüntetést. A tárgyalások az esküdtszékekkel ülésező rendőrbíró előtt zajlanak. Amennyiben a rendőrbíró úgy véli, hogy nincs megfelelő ítélkezési hatásköre, az ügy áttehető a Felsőbírósághoz.

Az **egyszerűsített eljárást** kevésbé súlyos ügyekben alkalmazzák, amelyekben a rendőrbíró esküdtszék nélkül jár el. Bár a rendőrbíró büntetesként legfeljebb tizenkét hónap szabadságvesztést szabhat ki, bizonyos esetekben ez megemelhető.

Hagyatéki tevékenység

A hagyatéki tevékenység elsősorban az elhunyt személy vagyona feletti rendelkezést jelenti, amely érintheti például a személy házáat, betétszámláit és kötvényeit. A bíróság által a végrehajtóra ruházott, a vagyon összegyűjtésére és felosztására vonatkozó hatáskört „hitelesítésnek” (confirmation) nevezik. Erre csak azután kerülhet sor, hogy az elhunyt vagyona vonatkozó leltárt benyújtották a bírósághoz.

Amennyiben a vagyon bruttó értéke nem haladja meg a 36 000 GBP összeget, úgy az „kisebb vagyonnak” minősül. Ilyenkor a hitelesítést kérő személyt a megfelelő nyomtatvány kitöltésében a helyi rendőrbíróság személyzete segíti. Amennyiben a vagyon értéke meghaladja a 36 000 GBP összeget, a hitelesítést kérő személynek jogtanácsos (solicitor) segítségét ajánlott igénybe vennie.

Békebíróságok (Justice of the Peace Courts)

A békebíróság olyan laikus bíróság, ahol egy jogi végzettséggel nem rendelkező békebíró és egy jogvégzett titkár (clerk) ítélkezik együtt. A titkár jogi és eljárási kérdésekben tanácsot ad a békebírónak. A békebíróság főként kisebb súlyú bűncselekményekkel foglalkozik és egyszerűsített büntetőeljárást folytat le. A békebíró által kiszabható büntetés legfeljebb 60 nap szabadságvesztés vagy 2 500 GBP pénzbüntetést lehet. Glasgow-ban egyes békebíróságok elnöki tisztségét jogvégzett, fizetett bíró tölti be. Az általa kiszabható büntetés legfeljebb tizenkét hónap szabadságvesztés vagy 10 000 GBP pénzbüntetést lehet.

A rendőrbíró hivatalnokai felelősek a rendőrbíróság és a békebíróság adminisztratív tevékenységéért, ideértve a következőket:

- bírságok behajtása és kártérítési végzések érvényesítése;
- másolatok kiadása – egyebek mellett próbára bocsátáshoz és köztartozás megfizetéséhez kapcsolódó – bírósági végzésekről;
- az esküdtek idézése és tevékenységük irányítása.

A skóciai bíróságokról a [Skót Bírósági Szolgálat](#) weboldalán található részletesebb tájékoztatás.

Kapcsolódó linkek

[Skót Bírósági Szolgálat](#)

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.